GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Duminec'a, Fói'a, candu concedu ajutóriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe ½ 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu séu 2½ galbini mon. sunátória.

Anulu XXXIII.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 44. **Brasiovu 22|10 Iuniu** **1870.**

MONARCHI'A AUSTRO-UNGARICA.

Transilvani'a.

Brasiovu 5/17 Iuniu 1870.

Afaceri comunali si bisericesci din fundulu regiu.

De mai multu timpu si din mai multe parti ne venira plangeri preste plangeri si tanguiri dela romanii din fundulu regiu, pentru nedreptatiri ce li se facu mereu din partea conlocuitoriloru sasi, cari din grati'a impregiurariloru domnescu si ei asupra romaniloru astadi, tocma cá si inainte de 1848. Se plangu adica romanii, ca suntu desconsiderati la alegeri; ca nu suntu representati nici pe departe cum s'ar cuveni in representantiele, oficiale comunali; ca nu participa din beneficia si din bunuri, decatu numai la sarcinele comunali, intocma, cum se plangeau si atunci, si aceste tóte numai pentruca alegerile in representantiele si oficiale comunali suntu legate de unu prea mare censu.

Ar' fi cu dreptu cá precum se impartiu beneficiale si dreptulu politicu dupa censu, asia se se imparta si sarcinele, ér' totu dupa censu tóte, precum suntu: concurenti'a la drumuri, darea recrutiloru si altele; altfeliu nedreptatirea unora e strigatória si favorulu censualistiloru e asupritoriu in legile ecsistinte, cari ar' merita a se supune la una mai drépta revisiune si in punctulu **censului.**

Dupa acestea se obtrude intrebarea, déca tóte legile aduse in timpulu mai din urma suntu nefavorabile romaniloru din fundulu regiu? Aici mi ar' placé a respunde cu nu, pentruca mai este si cate una lege favorabila, care prescrie si pentru romanii din fundulu regiu acelesi drepturi, cá si pentru sasi, — dar' apoi durere, ca atare lege remane numai pe chartia si ce folosu are cineva de o lege buna, si favorabile, déca ea remane numai pe chartia, ne ecsecutata!

Una asemenea lege este articululu LIII din 1868, carele candu s'ar ecsecutá, ar' mangaia, multu pe romanii din fundulu regiu, pentruca acela in §-lu alu 23-lea asia prescrie:

„In comune si orasie locuite din partea individiloru de confesiuni relegionarie deosebite, care comune dau din cass'a domestica spre scopuri bisericesci, séu in favórea órecarei scoli confesionale ajutória, de asemenea ajutórie e a se impartasi fiacare confesiune religiósa aflatória acolo, dupa proportiune drépta."

Acuma dupace se scie, ca tóte bisericele si scólele sasesci ev. lut. din fundulu regiu — suntu insestrate de catra comunele respective nu numai cu pamenturi si paduri comunale, dar' inca mai pretotindene mai tragu acele si venitulu pe diumetate, séu celu pucinu a treia parte dela morele comunali — si preste acésta ajutória banesci insemnate din cassele comunali, — dicu dupa tóte acestea — s'ar paré cuiva, ca in puterea legei de susu ar' trebui numai se ceara si romanii impreuna locuitori cu sasii — asemenea ajutórie si folóse din bunurile comunali, si se si iè. — Dar' cine ar' crede acésta, s'ar insiela fórte fórte, pentruca, cum disciu mai susu, asemenea legi, cari ar' fi favorabile si pentru romani, suntu numai pe chartia, caci sasii, cari inca si in comunele cu mare maioritate de romani — pe basea alegeriloru legate de prea mare censu, — mai numai ei singuri compunu representantiele si oficiale comunale, si asia au tóte in manele loru, — la tóte cerérile si pretensiunile romaniloru, basate pe legea suscitata, respundu cu: **„nu damu"** si déca se provóca romanii la lege, sasii respundu cu „nu voimu se le scimu" — si asia tóte incercarile romaniloru fura pana acuma desierte, precum ne convinseramu.

Avemu date sigure, pe care ne reservamu ale aduce inainte cu alta ocasiune, dupa care romanii si din dóue comune din districtulu Brasiovului — in fundulu regiu — cerura cu staruintia pentru bisericele si scólele loru asemenea ajutória din bunurile, din averea comunala precum au si sasii; dar' fura neconsiderati din partea sasiloru; — avemu date secure, dupa cari acei romani recurendu la fostulu guberniu r. si la inaltulu ministeriu castigara de acolo decisiuni si resolutiuni, desi nu tocma asia favorabile precum ar' dori si ar' astepta in sensulu legei, totusi in catuva mangaitórie; — decisiuni, dupa care se impusera comuneloru se doteze si bisericele si scólele romane in catuva: — dar' sasii nici pe acestea nu le respectara si cu atatu mai pucinu le ecsecutara si asia acele comune cá si toti romanii din fundulu regiu, cu legea in mana, cu decisiuni si resolutiuni ministeriale in mana, — nu potura ajunge la nemica, — pentruca acele legi, care contienu ceva bunu si pentru romani — sasii nu le recunoscu, póte pentruca se gereaza de amici mai buni ai inaltului regimu? Dupa acestea amu puté intreba, ca déca nici legile nici decisiunile mai inalte nu se respecta, apoi ce e cu védi'a si autoritatea loru?

Dar' lasamu acésta in grigi'a celoru competenti si noi ne marginimu, esprimandune adunc'a nóstra nemultiamire cu acésta stare a lucruriloru — a ruga pe toti barbatii nostri de influintia, ér' mai vertosu pre pucinii nostri deputati dietali, se binevoiésca a intreveni la inaltulu regimu, precum avemu sciri sigure, ca au intrevenitu si deputatii sasiloru, si a face, cá §-lu 23 din articululu LIII de lege, din anulu 1868 se se ecseceteze cu punctualitate, in totu loculu, unde ceru romanii nostri asemenea ajutória din venitele comunale pentru bisericele si scólele loru, precum au si sasii ori maghiarii de acolo ajutória resp. pentru bisericele si scólele loru.

E lucru tristu, candu una lege, care e mai aprópe de principiulu egalei indreptatiri, adusa si sanctionata, cá una base pentru infratirea conlocuitoriloru, nu se respecta, ci cu frunte anarchica se calca si tractéza si ici si colo dupa liberulu arbitriu. Urme de aceste suntu unu feliu de ereditate pe fundulu regiu de trista esperientia, unde esiea decrete regesci pentru a se tracta romanii intocma in poterea legiloru egalei indreptatiri pe fundulu regiu, cum d. e. suntu si decretele din 1818, 1820, 1837—8 si asprirea observarei acelora in 1846 si totusi nici odata nu fura observate. Tocma acésta impregiurare ne reinnoiesce dorerea pentru locurile acele, unde comunitatile voru numai a-si mantui urechia si decidu in modu arbitrariu fara respectu la legea susu citata, cu: nu damu, nu voimu se le scimu, — si romanii, pentruca nu su representati in comune de acele, trebuie se suspine pentru neobservarea legei! —

Revista despre improspetarea memoriei an 1848/9.

„Egy nevezetes csata május 31-én 1849". Sub acestu titulu reimprospeta „M. Polgár" memori'a lupteloru din muntii apuseni in foiletonulu Nr. 70 din 17 Iuniu 1870, dupace descrisese serbarea inmormentarei f. min. din 48 a lui L. Battyányi cea grandiósa, seversita in Pest'a. Una victoria neaudita scóte scriitoriulu din pén'a sa, reportata atunci asupra romaniloru (oláhiloru scrie elu) incatu nu mai remase pétra pe pétra. Dar' finduca pune cá comandanti in fruntea oláhiloru pe loc. Novacu, Menzatu, Iancu si Axente, nu ne demitemu in reproducerea celoru ce le scrie, ci ne tiermurimu a trage atentiunea eroului nostru A. Severu la rectificarea falsitatiloru istorice ce le cuprinde, pentru ca cade in resortulu dsale. —

Una contra reimprospetare cetimu prin tóte diurnalele germane, care privesco la granitiarii croato-slavoni cu avisare totu la 48. Dupace adica se retrase ordinea de a desarma regimentulu din Petrovaradinu reflecta diurnalele: ca se pare, cumca cu acésta mesura s'a intentionatu incungiurarea erumperei disordinei, „ori asia dara ér' a succesu unei partite mice, inse poternice, — **care** si in 1848 a scapatu Austri'a in chipulu si modulu sciutu — ér' la succesu, cá se pastreze neatinsu materialulu acestu pretiuitu — pe granitiarii organisati din tierile sud-slavice, cari potu pune pe pitioru 80 mii armati — pentru trebuintie eventuali mai tardie. Se dice, ca c. Beust s'a amestecatu in caus'a acésta si elu tiene acum cu partii'a nationale in Croati'a. Totu influintii lui se ascrie, ca deputatiunea granitiariloru, care mergundu la Vien'a, la presiunea c. Andrássy nu primise audientia, mai tardiu totu se primi bine, si se laudara, ca onoréza memori'a unui Jellacic. De aici pres'a vienesa trage atentiunea, la vighiare stricta, cá nu cumva reactiunea intre croati, granitiari si seressani se mai reapara inaintea Vienei, ajutandu a se face una resturnatura de statu, adica trantél'a constitutiunei dualistice.

Totu de acestea reminiscentie facu rondu dupa „Osten" in urmatóri'a apostrofa catra regimulu maghiaru si contele Andrássy: „Regimulu ungaricu se inceteze a fi regimu specificu maghiaru". Acésta monitura se o fi primitu c. Andrássy candu fù de curundu in Vien'a, dintr'o parte fórte normativa. — In Vien'a nici odata nu s'a intentionatu a sacrifica Ungari'a dimpreuna cu Croati'a, Transilvani'a si confiniele militari cu totnlu arbitriului unei partite maghiare, pentruca interesele vitale ale imperiului nu se potu sacrifica nici decum si nici odata. — — Partit'a, care prin invoiél'a din 1867 in Pest'a a venitu la carma, prin acésta nu numai ca a castigatu drepturi, ci a luatu asupra-si si oblegaminti si de acestea se tiene si oblegamintea, cá natiunile nemaghiare se nu se instraineze dela ide'a imperiului austriacu; si natiuniloru acelora trebuie se se concéda totu, la ceea ce au dreptu a pretinde dela imperiu, ale carui membre egalu indreptatite suntu. Cea mai mare problema a regimului unguresc este a incungiura tóte cele ce ar' poté face pe nemaghiari dusmani inversiunati ai statului. Ura si discordia nu trebuie semenata si nutrita, ca-ce ar' poté desbiná popórele ce locuiescu impreuna si cari trebuie se-si asecureze ecsistinti'a si vitiuriulu seu. Popórele Ungariei sciu, ca in Vien'a atatu din partea corónei catu si din partea regimului centralu nu

s'a lasatu nici unu momentu nefolositu, pentru a recomanda contelui Andrássy un'a politica a dreptatii, a prudentiei si a precautiunei (?) si inca cu tóta urgentí'a." — —

Popórele au invetiatu minte; ele sciu bine, ca imperiulu austriacu are continuitatea politicei sale preste alte continuitati rivalisante; — ele vedu pre bine, cine pórta vin'a distrugerei loru si cu ce scopu, — pentru aceea se intereséza fórte multu de interesele vietiei sale politice nationale, fara de care nu speréza nici unu bine dela nime, si cari nu eschidu, nu instraineza, ci tocma nutrescu idea sustarei imperiului, la care inse nu vreau a contribui mai multu cá machine, ci numai cá factori. —

Muresiu Ulóra. Salinele séu ocn'a de aici, care de vr'o 70 ani aduse statului unu venitu mai multu de 100 milióne fl., arse inlaintru, mistuindu-foculu tóte lemnariele cate se aplicara atatu pentru intarirea profunditatii cei de vr'o 80 stanjini, catu si mai multe galerie si lemnarie asiediate pentru ferirea de derimare si de apa, care o napadea de vr'o 20 ani. Focului suteraneu," care incepù a arde in 28 Maiu dura pana candu se chiamara dela Pest'a tulumbé anumite si doi pompieri, cari se conduca stingerea, pentru care din Berlinu s'a comandatu 5 centenari materialu pentru 2 tulumbe si pentru 2 bombe de stinsu. Dann'a e mare, pentruca inlaintru nime nu potù stinge nemica. Vieti de ómeni nu s'au periclitatu. Focului se fi esitu din neingrigire. Materialu erá numai prospetu din Gyergyó vr'o 3500 de barne aplicate inlaintru. „M. Polgár" dice, ca si in 9 Iuniu mai dura focului. O multime de ómeni, cari taiá sare, s'au lipsitu de panea de tóte dilele. Pe la 13 se afla mai stinsa salin'a. —

De langa **Somesiu** in Aprile 1870.

In partea nordvestica a nefericitei Transilvani'a se afla tienutulu celu montosu alu Lapusiului. — Partea cea mai mare a pamentului acestui tienutu e acoperita cu paduri mari, umbróse si pre recoritórie, Ciblesiulu — care nu -si lapeda sovonulu (invalitória de capu pela Nasendu) celu albu pana in Iuniu séu Iuliu — tiene cu tóte pitióragele sale cele sterile, — cari incungiura giuru impregiuru trei valcele micutie din acestu tienutu — clima mai multu aspra decatu stemparata, — de unde cu dreptu cuventu s'au indatinatu multi a numi acestu tienutu una semi-Siberi'a. Se intielege de sine, ca in acestu feliu de temperatura bucatele nu priescu, si miserii locuitori suntu siliti, vrendu nevrendu, a purta una economia de vite mai intinsa decatu cei de prin alte tienuturi mai favoritórie, déca vreau a-si asecura hrana vietiei loru. Inse tóte insedaru, pentruca cóstele si dealurile cele selbatice producu pucinu nutretiu bunu, — ér' cu fisca si ferice vitele nu se potu ingrasiá, ci remanu pururea impilate si jigerite (macre). Inse locuitorii acestui tienutu totu ar' fi multiamiti, candu ar' puté stringe si aduna si unu astfeliu de nutretiu sarbedu si secu din destulu pentru vitele loru. — Inse din nenorocire din partea loru cea mai mare, fiindu nobili cu pucinu pamentu, cá toti nobilii, nu potu, pentruca pamentulu si nutretiulu celu mai bunisioru se afla in man'a unoru vampiri, — ér' maioritatii populatiunei nui remane alta decatu se li se despice anim'a, ér' din ochi se le curga siróie de lacrime vediendu, ca vitele loru striga nutretiu, ér' ei nu le potu arata nici unu paiu. — Ce fiori reci pentru bietii locuitori! Omenii potu rebda, dar' vitele nu sciu, pentru acea e drépta dical'a „fómea de vite e mai rea decatu cea de ómeni". Inse candu e periculu si mai mare, atunci si Ddieu mai aprópe. Necasulu si nevoi'a invétia pre ómeni multe lucruri si bune, pentru aceea ori si ce intreprindere ce ne conduce la unu scopu bunu si salutariu, nu trebuie lasata se baltuiésca. — Astfeliu multi din locuitorii acestui tienutu, cari in catuva se bucura de o stare mai bunisióra, s'au indatinatu din stravechime a produce din bucatele loru vinarsu, mai vertosu din simple causa, ca: a) la portarea economiei pucina beutura pentru muncitori nu strica, b) acésta beutura vreau se si o pregatésca ei, pentruca c) cu brah'a ce ése se ajuta si cei mai miseri fórte multu cu vitele in timpurile, candu ducu lipsa de nutretiu. Acesta este unu avantagiu pentru toti cati muncescu, scotiendu — si in acestu modu, cu pucine spese, vitele la pasiune verde. Inse acuma dupa cum afirma si se plangu cei mai multi economi si lucratori de pamentu, nici de acésta pucina indemanare nu se potu folosi, impedecandui comisariatulu de finantie din Desiu sub diferite pretecste. Ei spunu, ca li s'a poruncitu, ca numai in dóua luni un'a dupa alta li este ertatu a fierbe vinarsu unei intregi comune, inse si atuncea numai acela, cari au caldari proprie, ér' ceialalti numai asia potu fierbe, déca -si voru duce caldarile la locuintiele loru, — séu se plamadésca a casa si numai dupa ce va fi acésta dospita se o transpuna la loculu, unde se afla caldarea. Altfeliu lucrandu ambla toti globiti cu sume mari. Ce lucruri minunate! Sub ferosulu de absolutismu fiacare economu potea fierbe dóua ferii nemtiesci pe anu, candu voia si candu avea lipsa séu cu caldarea propria de o avea, — séu cu a fratelui, vecinului séu cu a altui prietenu. Nu sciu bietii ómeni caus'a acestei impedecari si cu ce intentiune o tienu intru atata strictetia vighilii finantiali. Nu sciu óre opresceei legea séu numai arbitriulu mai mariloru amploiati, nu sciu si nu -si potu deslega intrebarea, vrédu acei domni finanti —, cari nu su din tiér'a nóstra — binele séu reulu? In totu casulu dupa cele impartasite, e mai probabilu a crede cestu din urma. Se ne oprimu aici si se poftimu celoru de la carma unu „se le fia de bine", cá asia se putemu trece la alta cestiune mai insemneta.

Cá in tóte comunele rurale din tiéra, asia se afla si in acestu tienutu in fiacare comuna cate una séu dóue trafice de tutunu si sare. — Ér' traficantii su mai toti jidovi. — Óre de ce su numai jidovi, intrebai pe unu cunoscutu? Densulu cá omu mai cunoscutu cu impregiurarile -mi respunse, ca: insedaru s'ar incerca cineva dintre crestini se-si capete licentia de a puté vinde tutunu si sare, ca-ci tóte suplicele se respingu de catra comisariatulu de finantia din Desiu prin cuvinte, ca „inmultirea traficeloru in cutare comuna nu e cu scopu séu ca suplicantele nu e aptu de a puté vinde tutunu si sare. — Inse ce se vedi — in una si aceiasi comuna in unulu si acelasi timpu, in care cutare crestinu a fostu respinsu, totu atunci suplicandu unu veneticu de jidovu seracu si amaritu, fara casa si vatra, — acela capetá, — acela si este in stare! Aici se póte vedé, ca fetulu celu frumosu si multora placutu, corumperea, catu de mare influintia are. — Acest'a inca este o margea din cununa apasatória, ce are multe influintie la suruparea poporului; pentru acea -mi eu vóia a atrage atentiunea inaltului ministeriu de finantia, si a directiunei finantiale din Clusiu, care e competinte in acésta causa, a delatura acestu reu in favórea poporului, dupa cum va afla de bine, delaturandu séu transferindu pe atari oficianti din giurulu nostru, ca-ci pe cum vedemu ne respectandu atari domni dreptulu poporului, nu su domni de noi, de panea nóstra — cari cu sudori sangeróse o castigamu pentru densii. — De altmintre de s'ar incercá vercine a deminti absurdile mai susu descrise, atuncea i se voru documenta.

On. Redactiune a „Gazetei Transilvaniei" este rogata a da locu acestoru siruri, cá asia se se indemne si alti confrati a desvali tóte absurdile de ori si ce natura, ca-ci numai astfeliu lucrandu potu inceta absurdile! —

P. S. In una comuna din cerculu Lapusiului s'au deobligatu toti locuitorii a nu mai cumpera nemicu tutunu si sare dela traficantele jidovu de acólo — nici ai pórta nici unu feliu de prejunctura sub glóba de 5 fl. v. a. — de totu rondulu — si astfeliu jidovulu sta se iè lumea in capu de superatu. Ce metoda buna si fara ostenéla. Nu s'ar puté imita? — R . . —

Din comitatulu Zarandului.

Bodesci 4 Iuniu 1870.

CONVOCARE.

„Se voimu si vomu poté."

„Pre voi ve nemicira a pismei reutate, si órb'a ne-unire" etc. Poporulu romanu erá odiniéra Domnitoriulu lumei, era in acea culme a fericirei si gloriei, unde numai se póte aventá unu poporu, o natiune mare de pe faci'a pamentului.

Poporulu si natiunea romana pana ce au fostu condusi de geniulu unirei si alu concordiei si-au dusu rol'a gloriósa, mare si ferice, nefiindu potere pamenténa in stare de a i poté invinge si nimici. Indata ce discordi'a si neunirea au inceputu a i predomni, au inceputu a slabi si poterea loru, si a se imprastiá unii intr'o parte altii intr'alt'a, si asia usioru au devenitu préda lupiloru, inamici ai acestei ginte, cari estu modu cu incetulu cu incetulu i au coplesitu, despoiatu si lipsitu nu numai de fericirea si glori'a de mai nainte, — ci si de tóte acele drepturi ce natur'a le-au datu omului. — Astfeliu strabunii nostri cei de odiniéra atatu de puternici, au devenitu umiliti si impilati, — au devenitu sclavi.

In acésta stare atatu de trista, romanulu nu erá alta decatu o unélta a sclavici. Nu avea mai multu timpu, dar' nici nu i erá ertatu a se cultiva cá astfeliu in eternu se nu -si mai póta veni in ori. Fiindu estu-modu romanulu cu totulu lipsitu de cultura, a fostu lipsitu de suculu vietiei devenindu mai asemenea viteloru si asia pe aici, pe aici, pe aici erá se apuna. Si in asta stare atatu de trista, romanulu a fostu despoiatu pana la osu atatu materialminte catu si spiritualminte. Vieti'a lui nu erá decatu ruin'a ce tempestatile o lasa in urm'a loru. Si astfeliu de viétia nefericita trai romanulu in decursulu atatoru secle fiindu silita a portá o lupta continua, lupt'a vietiei contra mortii, lupt'a luminei contra intunerecului.

Fiindu sórtea romanului in astfeliu de periculu, amenintiatoriu cu estirpatiune totala — ce avea se faca? nemica alta decatu a-si recunósce gresiél'a — si a se intórce la parintii de mai nainte „Unire si Concordia", ca-ci acestea nu nu voru lasá se péra.

Asia au si facutu.

Dovada viua ni este anulu 1848, candu romanii se unira in „campulu libertatii" la Blasiu, — si jurara „unire si concordia" si apoi de nou incepura a lupta lupt'a vietiei, lupt'a luminei, din carea lupta se nascù unu Fetu frumosu, copilu alu luminei si alu libertatii — care intr'o etate de abia de 20 de ani aréta atate semne de viétia. Ce va fi inse de elu atunci candu va fi mare la 50—60 de ani? Minuni va face!

De unde se vede apriatu, cumca romanulu numai pana atunci a fostu micu, numai pana atunci a suferitu jugulu sclaviei, — pana candu neunirea si discordi'a l'a predomnitu, ca-ci asia a voitu; — candu inse a voitu „Unire si Concordia" n'au fostu mai multu asia, ci sórtea natiunei delocu s'au schimbatu, si ruginitele catene ale sclaviei si servitutii ce de atati seculi le portá, delocu au fostu sfaremate si romanulu a trecutu din mórte la viétia.

Astfeliu noi romanii, asia credu, cu totii amu simtitu necesitatea „Unirei si a Concordiei" amu intielesu'o si acum nu ni remane decatu a o ecsecutá.

Se voimu dara, si vomu poté.

Noi romanii in decadinti'a nóstra de mai inainte, n'aveamu nemica, n'aveamu institute de invetiamentu si cultura, cá unicele midiulóce ce suntu in stare a ni dá vietia si a ne repune érasi acolo unde eramu odiniéra; n'aveamu dicu astfeliu de institute, statulu nu vre se ni infiintieze si sustiena, de si noi cu totu dreptulu asteptamu — caci la sustienerea statului si noi contribuimu cu averea si sangele, — noi fiindu intr'o stare inapoiata, misera materialminte, inca nu poteamu se ni redicamu astfeliu de institute.

Ce erá dara de facutu? nemica alta decatu a ne intórce noi la noi insine. Si cu tóte, ca eramu, ba suntemu si astadi intr'o stare materiala destulu de misera si inapoiata, totusi amu fostu in stare a ni redicá scóle comunale mai in tóte comunele, precum si altele institute mai inalte de invetiamentu.

Amu facutu catu amu facutu, dara nu e destulu, mai avemu multe de a face. Pana acuma amu naintatu si noi cu timpulu, care inaintá mai incetu; — acum inse timpulu inaintéza cu pasi mai rapedi, si noi trebuie se tienemu cursulu si se intindemu firulu elasticu atatu de tare, catu numai se nu se rumpa, — dara capetulu lui se ajunga acolo, unde altcum abia preste 100 de ani — amu poté ajunge.

Ni lipsescu asia dara institute mai **inalte** de invetiamentu nationalu. Pentru redicarea acelor'a ni trebuiescu multi bani, si noi nu i avemu. Poporulu e miseru, nu are de unde mai dá, ca-ci de multele dari ce lu impovóra, abia scie unde se-si plece capulu. Ce e dara de facutu? Se stamu cu manele in sinu? se asteptamu timpuri mai favoritórie? se asteptamu se ni cada mura in gura? nu! si de o suta de ori nu! Noi nu suntemu conti si baroni, nu avemu mii de galbeni, nu suntemu bogotani precum li place unor'a a se escusá, dar' suntemu romani de cei verdi, cá stegériulu, suntemu dóuesprediece milióne de romani, ón se punemu noi toti umeru la umeru, anima la anima, sufletu la sufletu condusi de geniulu „Unirei si alu Concordiei" si vomu fi in stare a face minuni.

Pana ce vomu fi noi romanii inapoiati si miseri materialminte, — pana atunci vomu fi lipsiti si inapoiati si spiritualminte, si érasi din contra. —

De unde se vede, cumca aceste dóua conditiuni asia de strinsu suntu legate de olalta catu un'a fara de cealalta nu póte ecsiste. — Cum vomu face dara cá se le potemu avé — respective se potemu deveni in posesiunea ambeloru de odata? Voimu se incepemu si se facemu, dar' asia cá faptele se vorbésca, ca-ci de vorbe ne-amu saturatu. Dreptu aceea subscrisulu mi séu libertate in meritulu acestei sante cause a convocá o adunare generale in Halmagiu pe 8/20 Iuliu 1870, adunare nationala, in carea se voru propune si desbate afarea midiulócelóru de a infiintiá unu „Fondu nationalu" a caruia capitalu va servi de imprumutu pentru poporulu romanu economu, in obligatiuni bine asecurate; — ca astfeliu poporulu nostru in lipsele lui se nu fia constrinsu a solví interesu dupa suta cate 50—60—80 fl. v. a. séu a-si vinde realitatile in lipsa mare abia cate cu diumetate de pretiu. Si pana ce poporulu estu-modu remane totu miseru, nepotendu inaintá nici materialminte, nici spiritualminte, — ca-ci déca atare economu impruntuta de undeva numai cate 100—200 fl. este silitu a solví dupa acestu capitalu pe totu anulu celu pucinu unu interesu de 100 fl. — Si asia elu catu trudesce si agonisesce, abia i ajunge pentru interese; — unde este apoi subsistenti'a si alte multe dari? — pana atunci si natiunea in genere va fi misera si inapoiata.

Veniti dara fratiloru se incepemu si se facemu baremu atat'a catu potemu, catu ni concedu potérile, ca asia dulcea nóstra mama comuna se nu fia constrinsa a tótu plange sórtea fiiloru sei, — acea mama buna ce de atati secli ne sustiene la peptulu seu, ranitu de plagele fatalitatiloru, si care adese in locu de lapte — ne hraniecá cu sange — dar' totu nu ne-a lasatu se perimu.

Éra de vomu fi atatu de fericiti de a poté infiintiá „Fondulu nationalu" din cestiune, intr'unu modu atatu de favoritoriu, — dupa cum presupunemu si dupa cum se astépta — atunci din interesele acelui capitalu — vomu infiintiá in Halmagiu, si respective sustiené atare institutu mai inaltu de invetiamentu nationalu.

Resultatulu se va prevedé chiaru in acésta adunare; si despre atare resultatu nici ca me indoiescu a crede, acum candu marea idea despre triumfulu si inaltiarea romanismului — vibréza in totu peptulu romanu, — si osebitu in fratii zarandani, cari si pana acum au aratatu atate semne de viétia.

Spre a poté triumfá, numai un'a ni lipsesce. Se lasamu odata nepasarea, interesulu mersiavu si egoismulu, si se punemu sant'a caus'a nationala mai pre susu de tóte, mai pre susu decatu chiaru viéti'a. Nu ni lipsesce decatu se ni facemu flescecare detorinti'a de romanu, si contribuindu dupa potintia cu micilu nostru denariu — la redicarea maretiului edificiu nationalu, se voimu numai si vomu poté, si óre cine nu va voí?

Pré stim. domni si frati? Nu cautati la pucinetatea persónei ce si-a luatu libertate a face acésta convocare. Luati in consideratiune numai sublimulu scopu, la care tientimu cu totii. Noi dedati a merge cu „crucea in fruncte" avemu sperantia, cá ni voru ucidá toti aceia, caror'a li diace la anima interesulu si sórtea martirului nostru poporu si a scumpei natiuni, deci:

„Fia di cu sóre séu cerulu norosu,
Fia ploi, ninsóre, se veniti voiosu."

Preotulu Nicolau Butariu.

UNGARI'A. In siedinti'a din 13 Iuniu F. Simonyi repetí interpelarea facuta inainte cu 10 dile despre proiectulu organ. municipialoru, intrebandu, ca candu i va respunde? Interpelatiunea a constatu din 2 intrebari; prim'a a fostu, ca aprobatu-a ministeriulu intregu proiectulu de lege despre organisarea municipieloru séu e numai ministrulu de interne responsabilu pentru elu. Fiacare cetatianu are dreptulu a sci, cine e creatoriulu moralu a unui proiectu de lege, ce sguduie basea intréga a legiloru din 1848! (La drépt'a: oho!

Inainte de 1848 avea Ungari'a o constitutiune aristocrata; legislativ'a din 1848 o straforma in democrata; regimului presente i place a se asemená cu regimulu din 1848; constitutiunea din 1848 e basata pre representatiunea poporului, proiectulu acest'a de lege contradice inse acestui principiu, regimulu voiesce a aristocratisá érasi constitutiunea. La atari schimbari trebuie se scia tiér'a, ca toti ministrii se invoiescu cu modificarea constitutiunei séu déca nu, cine e ministrulu respectivu? Vorbitoriulu presenta de nou o interpelatiune: Voiesce regimulu a respunde la interpelatiunea mea de deunadi, in afacerea politicei sale, privitórie la organisatiunea municipieloru si candu voiesce ami respunde? Interpelatiunea se tramite ministeriului. —

De altfeliu camera se ocupa cu proiecte mai menunte, ér' sectiunile cu legea municipiale. —

AUSTRO-UNGARI'A. Vien'a 18 Iuniu. Diurnalulu „Wanderer" si „N. fr. Pr." se intrecu care de care a anuncia, ca diplomati'a se ocupa multu cu cestiunea, déca e se se dé Turciei vóia a intrevení in Romani'a, fiinduca amenintia turburari; déca va urma acésta, apoi indata va veni la rondu unirea, ca acésta e reulu releloru. Unu argatu alu maghiariloru si alu poloniloru aristocrati, cum e „W.", nu póte vorbi altfeliu; e inse tristu, déca boierii venetici ai Romaniei inca s'au degradatu la rolulu de argati ai acelorasi, vrendu ale face pre placu, ca-ce atunci ei devinu ucidetori nationalitatii romane, fiinduca maghiarii numai cu acestu pretiu se potu multiumi. —

„N. fr. Pr." apoi face din tóta natiunea romana numai barbari si ucidetori, din caus'a aferoru judanesci; inse éca chiaru diuru. ultramontanu „Vaterland", afla, ca si in Botusiani judanii au fostu caus'a tavaturei, ca ei au insielatu pe unu cumperatoriu cu moneta falsa, si candu i s'a cerutu alta buna, s'a dusu mascarindu. — Vomu publica inse in caus'a acésta mai multe in Nr. viit.

Alegerile ocupa totulu intre nemti; feudalii si clericalii tragu degetu cu liberalii, si estia ei proscriu pe ceilalti. —

Dietele se voru aduna pe la 20 Augustu si in finea lui Septembre va reincepe senatulu, ér' in Octobre delegatiunile. —

In Boemi'a indignatiunea nationaliloru e mare si córca a-si resbuna ignorarea cu unirea tuturoru partiteloru pana si a unoru dintre nemti, ceea ce amaresce pe germanii dualisti, candidatii de trialismu, déca primescu de cameradi si pe poloni, cari acestia invinsera in contra partitei nationale a lui Smolka, invoinduse la trialismu cu nemtii si maghiarii. Asia éca, ca stapanii se afla totu mai aprofundati in federalismu, cu tóte, ca fugu de elu cá draculu de temeia, si totu de elu se voru impedeca, déca se voru da si altoru tieri acelesi concesiuni autonóme, care se pregatescu pentru poloni. —

Adunarea invetiatoriloru germani in Vien'a.

Dupace Dittes directorulu pedagogeului din Vien'a ventilá cestiunea seminarieloru de crescutu pedagogi tienendu, cá se se despartia cu totulu scól'a dela beserica, ca preutimea e pedec'a culturei poporului, adunarea respinse preparandiele de pana acum si se dechiará pentru seminaria de formatu invetiatori liberi si apti, inteligenti si cultivati si politicesce, de acea seminariele pentru invetiatori se fia in cetati mari. Bine dise, dar' óre cum va juca? Pentruca regimele poruncescu, nu profesorasii, cu tóte, ca acésta dechiarare a 5000 invetiatori va face si asupra legislatoriloru una impresiune genetória, déca reactiunea nu va redica capulu; ca-ce acésta nu sci a se gena, ci numai a da in capu. —

In sied. II din 9 Iuniu se desbatù despre relegiune si scientiele celelalte. Dr. Schulze propuse, ca scól'a poporale nu se póte lipsi de institutiunea relegiósa, numai acésta se fia scósa de suptu confesionalismu, asia Schulze, care e tocma superintendente. Dittes inca dice intre aplause, ca teologi'a nu se póte uni cu pedagogia si adunarea primi:

1. Ca institutiunea relégiunei se se concréda pe deplinu statului invetiatorescu; parintiloru inse se le stè in vóia a-si dá ori a-si retrage pruncii: ér' pana candu acestea principia nu se voru ecsecutá se se eschida institutiunea relegiósa.

2. Obert propune si se primesce, ca la alegerea materiei si la tractarea obiectului acestuia de invetiamentu se servésca cá norma, cá si in ori care obiectu, singuru numai principiele pedagogice.

In sied. III se discuta a se intemeia o legatuintia intre invetiatorii germani, ér' pana atunci se sustiene acést'a adunare usitata; apoi se desbatù tem'a despre cultur'a femeiloru, la care luara parte si dame, anumitu dsiór'a August'a Weyrovitz din Berlinu si dsiór'a Santy din Vien'a, disputanduse asupra culturei si pusetiunei femeii in societate si despre inaltiarea culturei spirituale si sociale la femei; si se recunoscù, ca e necesaria o cultivare practica a fetiteloru pentru tóte specialitatile, prin redicarea scóleloru de cultura pentru fete, cu inlaturea crescerei manastiresci, ceea ce se si primi cu unanimitate. In fine presiedintele Hoffmann inchiaiá adunarea accentuandu insemnatatea si importanti'a estoru feliu de adunari.

Amu schitiatu numai propunerile primite pentru multiumirea curiositatii cetitoriloru; inse vorbindu seriosu, desbaterile respective ne dau o icóna viua de a cunósce, pana unde a patrunsu in germani convictiunea, ca cultur'a poporului nu se póte midiuloci, decatu singuru numai pe basea libertatii invetiamentului, de unde trebuie departate ori ce influintie impilatória si amagitórie. — Se facù din starea invetiatoriloru unu apostolatu pentru a nutrí spiritulu si a versá lumina in poporu prin o crescere uniformu liberala, cá unu simbolu alu unificarei nationale. — Despre acést'a adunare s'ar puté scrie din mai multe puncte de vedere: din celu nationalu cá conducatoriu, din celu liberalu, din celu pedagogicu si din celu religiosu.

Dór' va esi cineva si dintre profesorii romani, cá se conchiame o asemenea adunare de toti invetiatorii poporului romanu, totu cu asemenea scopu. Asteptamu. — — —

Din Bucovin'a. Una reuniune politica progresista s'a infiintiatu mai deunadi in Bucovin'a, dupa avisulu dela reuniunea centrale din Vien'a si era pe aici se devina esclusivu germana, déca unii barbati mai drepti chiaru si dintre germani n'ar fi tienutu unu ce de feliulu acesta pre cutediatoriu. Reuniunea se constitui dar' cam amestecata.

Acum se formà una reuniune statatória numai din ruteni, care -si alese unu comitetu in caus'a nóueloru alegeri. Comitetulu a emisu in limb'a germana si rutena una provocare catra ruteni, cá se se incórde a-si alege deputati buni si harnici, cari se le apere interesele nationale la diet'a viitória, in care se voru pertracta obiecte de mare importantia, cum: despre limb'a oficiale si de invetiamentu, stergerea propinatiunei, introducerea protocóleloru de mosii, administrarea fondului relegionariu, catastrulu nou pe dare, largirea autonomiei tierei si infiintiarea unui judeciu apelativu pentru Bucovin'a. Voru mai veni inainte scaderea pretiului celui mare alu tarei si desfiintiarea stolei preutiesci, danduise ecuivalentu din fondulu relegiunei, si redicarea patronatului, care tóte atingu binele poporului si su destulu de importante, pentrucá orce ruteanu se misce tóte spre asi alege deputati devotati causei nationale, aducundu-si aminte de vitia, din care se tragu si de chiamarea, pe care o au dupa dreptulu divinu. In fine vorbescu cei 12 ruteni subscrisi, totu profesori si oficiali, cu cuvintele aceste marcate:

Napoleonu strigá armatei sale in Egiptu: „Secule privescu de pe aceste piramide la voi" (adica de multu ve astépta Bucovin'a si pe voi se o inundati?! — R.), asia se inchiamu si noi strigundu: Slavii se uita la faptele nóstre, spre a judeca, déca suntemu apti a ne representa interesele, suntemu maturi politicesce si maioreni, spre a ne arunca pe aren'a vietiei politice cu semenii frati." — Tocma primiramu si unu diurnale rutenu „Bykovinskaia Zoria", care lucra a lumina nu numai elit'a si nobleti'a, ci si mass'a poporului rutenu, spre a se pregati pentru a mosteni, unde se va lungi si lati.

E timpulu, cá fratii pamenteni bucovineni se nu mai iè lucru de gluma, ca pirulu subtermina agrele pana ce le si intielenesce si le ocupa pentru sene, necedendu locu de priire pentru alte plante mai medinale. —

Cronica esterna.

ROMANI'A. Corpurile legislative suntu conchiamate la una siedintia estraordinaria pe 27 Iuniu nou. Cum si ce va urma dupa acestu apelu catra poporu pentru consolidarea statului romanu si pentru inaltiarea prestigiului natiunei romane in laintru si in afara, nu potemu sci, pentruca libertatea alegeriloru s'a chiaru si incruntatu cu sange! Parlamentulu acesta nici ca póte fi altu-ceva, decatu una compositiune mosaica de cele mai mari sumitati din tóte partitele, cari déca se voru grupa in giurulu unui singuru principiu: prosperitatea romanismului ar' poté dídi munti de auru pentru viitoriulu natiunei; altfeliu ér' se voru cufunda in certele cele sterile. Ne bucuramu inse, ca se afla intre deputati multe sumitati cu totulu nedependente,

cari nu voru cochetá cu nici o partita, ci voru lupta numai pentru a fericí romanismulu, inaltiandu védí'a corpuriloru legislative ale Romaniei la sublimitatea nedependintiei legislative; déca sumitatile nationali se voru uní in acésta atitudu, atunci parlamentulu acesta va remané nemuritoriu in analele legislatiunei romane, va pot da ultim'a lovitura machinatiuniloru straine, cari impedeca consolidarea statului prin intrigele de partite argate. Se speramu, ca abnegarea va uní actiunea comuna a tuturoru nationaliloru spre a nimici sperantiele intrigantiloru pentru totudéun'a! —

In Itali'a bandele republicane se totu nascu, si Tirolulu de sudu fù amenintiatu cu una. — In Pol'a fù alarmata flot'a de frica de invasiune. —

Rusi'a si Prusi'a in Ems au inchiatu amicitia intima, fiindu facia si Bismark, pe care lu sarutá Tiarulu, se crede, ca Rusi'a cu Prusi'a se voru si incuscerí. —

Ispani'a inca in 3 luni -si va mai cauta rege; ea blaméza multu monarchismulu cu traganarea. —

Teribilulu incendiu din Constantinopole, ce au prorupt'u la 24 Maiu st. v. au consumatu preste 10.000 de case. Vr'o 40.000 de suflete au remasu pe drumuri, n'au ce -si face capului! Pentru 600 cadavre arse, gasite prin ruini, s'au datu autorisatiune de inmormentare; alti 200 ómeni s'au gasitu raniti. Lipsescu vr'o 2000 suflete, ne sciundse ce s'au facutu. Intre ruinile ce au devenitu prada flacariloru, pe langa ambasadele englesa, italiana etc., este si metropoli'a arméno-catolica, palatulu agentiei serbe, si 3 pensionate de fete, care au arsu dela olalta, impreuna si cu nenorocitele copile. Intr'unu beciu sub o casa, se adapostisera 20 de ómeni, si standu 24 óre nemancati, la deschiderea usiei, s'au inadusitu si au remasu morti. Ambasadorulu englesu cu parte din personalu si archiva, s'au refugiatu pe unu vaporu brilanticu, unde au pututu scapá. Cele mai multe case se aprindeau de puterea focului, la distantia departata; furtuna cumplita si unu depositu de gazu au sporitu furi'a elementului.

Sultanulu au ofertu 10.000 lire din casset'a sa propria, osebitu de alte sume din partea guvernului, pentru ajutoriu nenorocitiloru; asemene au desiertatu si o casarma, dand'o pentru locuití'a a parte din familiele remase pe drumuri. — Sultanulu miscatu de acésta nenorocire, au visitatu tóte partile devastate de incendiu, si au planu de durere la vederea suferintieloru; intre morti erau barbati, juni, june, femei ingreunate, copii de tóta verst'a, deveniti victim'a cumplitului flagelu dumnedieescu.

Siguritatea englesa au declaratu, ca pentru casele, mobiliale, obiectele etc. asigurate, va desdaună pe fiacare. — „Gard."

Post'a nóua. Dela Clusiu ni se scrie din 19 Iuniu, ca comitetulu teatrului din Clusiu a fostu oferitu d. Millo teatrulu gratis pre vr'o cateva representatiuni, dandu-si cuventulu, ca va staruí, cá si publiculu maghiaru se primésca pe artistulu romanu cu tóta caldur'a. Acésta scire, déca se va adeverí si in fapta, va refrange scirea respandita prin „Inf. Buc.", cumca d. Millo ar' fi datu de pedece mari la inaintarea cu societatea sa in Transilvani'a. Societatea teatrale maghiara fù bine primita in Bucuresci; vomu vedé recunosciinti'a! —

Novissimu. Un'a telegrama din Vien'a 19 Iuniu anuncia, ca corpulu consularíu din Bucuresci ar' fi midiulocitu la regimulu de acum desfiintiarea contributiuniloru personale pentru straini; si cá accisele orasieloru se se tiermurésca la midiulócele de traiu si la beuturi. Se póte acestu amestecu fara invoirea camerelora? —

Pentru congresulu gr. cat. pledéza si guvernementalulu „Pester Lloyd". Si protopopii din dioces'a Oradei mari decisera cu totii, ca nu voru participa la congresulu maghiaru pestanu. Romaniloru le trebuie congresu romanescu si autonomi'a propria. Fortes creantur fortibus et bonis. —

Varietati.

Teatru. Departanduse Thali'a din Brasiovu, eri séra „publiculu romanu avù placerea si bucurí'a a fi martoru privitoriu la o productiune melodramatica, representata din partea braviloru diletanti si diletante, odrasiele nóstre.

„Pensionatulu" onerata in 1 actu cu 2 tablouri de A. Müller fù reprodusa cu tóte ecsigentiele, cerute la adparatulu scenicu alu dramaticei musicali si cu celu mai viu aplausu. Éca, unde ajunsera deprinderile seriése si neintrerupte ale reuniunei nóstre june; ele inaintara pana ce ruppséra acum ghiatia si la productiuni de opere musicali cu acestu inceputu. Onóre si gratia conducatoriloru! Lauda si aplause juneloru nóstre, cari cu acestu progresu ne au doveditu o emulatiune atatu de nobile, care face onóre publicului romanu si intre straini. Vivant!!! —

— (Grandina.) In Aradu rupenduse unu nóru in 12, dupa unu viscolu cu grandina, nimici campurile si viele fórte tare. —

— (Reuniuni.) In 20 Iuliu societatea sasa de manufacture de lana (boboaria) tiene adunare generale in Sibiiu, si reuniunea sasésca economica face una espusetiune de vite in Mediasiu or' in Cincu mare, pentru care regimulu a si asemnatu 500 fl. pentru premia. Romaniloru! —

Se speramu, ca vomu citi in scuriu si noi merou despre adunari generali de reuniuni de totu soiulu. —

Literariu. „ARCHIVU" pentru filologia si istoria, Nr. XXXV esitu in 25 Maiu cuprinde urmatóriele materie: Gramatistii si ortografistii romani: Ienache Vacarescu si Fr. Ios. Schulzer; Nicolau A. episcopulu Strigoniului (Nicolaus Olachus); consemnare de carti, documente de carti istorice rare; documente pentru biografi'a lui S. Klein; vechi'a metropolia de N. Popea, recensiune critica; corespondintie si intre notitiele diverse o anunciare a d. A. P. Ilarianu, ca in bibliotec'a universitatii din Bucuresci s'au aflatu operele marelui filologu romanu si consiliariu in Leopole I. Budai alias Deleanu in 14 volume inedite, parte filologice parte istorice, despre care se va vorbi in Nr. XXXVI, care va aparé in 5 Iuliu st. v. Catra lectori inscientiarea de prenumeratiune la „Archivu" etc. cu 3 fl. pe anulu intregu in laintru si 1 galbenu imperatescu séu 11 lei noi si 50 bani romani in afara de monarchia. —

„Gramatic'a limbei romane"

partea I analitica de

Timoteu Ciparíu,

canonicu metropolitanu etc. Bucuresci MDCCCLXX cu spesele societatii academice romane, dedicata memoriei repausatului

Eugeniu Zappa,

din alu carui fondu destinatu pentru cultur'a limbei romane s'a premiatu si tiparitu acestu opu memorabilu, care in editiune eleganta numera la 338 de pag.

Pretiulu in Austri'a e 1 fl. 50 cr. si se afla de vendiare in comisiune in Blasiu la d. profesoru I. Moldovanu brosiurata, ér' in Bucuresci la **societatea academica romana** cu 5 lei noi, pe velinu 6 lei noi. —

— **„Fóle'a societatii Romanismulu"** ésa pe fiacare luna una data. Ea contiene multe lucruri frumóse si pline de devotamentu catra romanismu si face onóre ddloru colaboratori. Pretiulu pe anu e 20 lei. —

— **„Martir'a animei"** una nóua piesa de dsiór'a Constantí'a Dunca se produse cu mare succesu in teatrulu din Bucuresci, credemu, ca va aparé in tiparíu si spre vendiare. —

Literatura economica. „Fórte multi din scolarii scólei poporale, dupa ce espira timpulu obligatiunei invetiamentului se reintorcu ér' la ocupatiunea credita de mosi-stramosi. Atari scolari au apucatu a invetiá cititulu, scrisulu, unele cantari si dóra pucinu din calculare, — inse despre economia, adica despre obiectulu, cu care si pre langa care traiescu, n'au anditu nici unu cuventu in scóla, séu si de au anditu ceva — acolo a remasu, — pentru ca multe se invétia in scóla si pucine remanu in capu, cu tóte, ca invetiamentulu din scól'a poporale are dóua scopuri: 1. formale, care sta intru desvoltarea si cultivarea tuturoru poteriloru spirituali, si 2. materialu, care are se impartasiésca scolariloru acele scientie, cari le sunt de lipsa pentru viétia.

Deci cu privire la aceste scopuri inca in an. 1867 amu compusu unu ciclu de articli, cari — dupa ce s'au censuratu si aprobatu de catra pre veneratulu ordinariatu gherlanu — s'au publicatu in „Amiculu poporului" Nr. 15—24 din an. 1867, ér' in anulu acest'a s'au retiparitu si completatu in ací su alaturat'a fasciór'a economica menita pentru scolarii scólei poporale de tóte dilele si de repetitia.

Cá invetiatoriu de 10 ani trecuti, acésta lucrare economica -mi ieu libertate a o recomandá M. O. D. inspectori scolastici cá carte folositória nu numai pentru scolarii scólei poporale ci si pentru cei ce absolvéza acésta scóla, impartindusse cá carte de premiu celora ce se destingu cu respunsurile rostite cu ocasiunea tienerei ecsameneloru. —

Pretiulu unui ecsemplariu 35 cr., dela 10 se da unulu rabatu, si se afla de vendiare la subscrisulu

Teodoru Rosiu."

Opulu e fórte recomendabilu de a servi chiaru si de diuariu agronicu pentru orce agronomu. — R.

Nr. 542/civ. 1870.

Edictu.

Din partea judecatoriei districtuale din Fagarasiu se face cunoscutu, ca in urm'a cererei lui Petcusiu Petcu de pres. 26 Februariu a. c. Nr. 542/civ. s'a concesu vendiarea ecsecutiva a realitatii lui Vasilie Buisia sub Nr. 285 din Fagarasiu, si adica:

1. Una casa din materialu solidu.

2. Curtea si altele supraedificate constatórie in una casa si una odaia pentru lucru, pretiuite preste totu cu 1141 fl. v. a., si spre vendiare s'a defiptu terminulu primu pe 27 Iuniu a. c., éra alu doilea pe 1 Augustu a. c., totudéun'a la 10 óre anteamédie, la care se invita iubitorii de cumparatu cu adausu, ca conditiunile de vendiare se potu vedé la acésta judecatoria in órele oficióse, — precum si ca fiacare iubitoriu de cumparatu va avé a depune unu vadiu de 10% la man'a comisarului.

Deci se provóca toti aceia creditori, cari nu locuiescu in Fagarasiu séu in apropiare, a-si denumi mandatari in timpu de 15 dile, prin cari voiesca a fi representati la impartirea pretiului, ca-ce la din contra voru fi representati prin curatorulu denumindu, asemenea se provóca toti aceia, cari au órecare drepturi ipotecaria asupra realitatii susunumite, a-si inainta incusele la acésta judecatoria, ca-ci altmintrenea voru fi avisati cu pretensiunile loru la superplusulu pretiului vendiarei.

Fagarasiu in 16 Maiu 1870.

Din siedinti'a judecatoriei districtuale.

3—3

Asudatulu pitióreloru

se póte vindecá in restimpu de 8 pana in 12 dile, fara cá patimasiulu se fia impedecatu dela ocupare sa dilnica in restimpulu ce intrebuintiéza midiulócele curarei.

Medicamentele ce facu de lipsa la acésta se afla la d. Fabik apotecariu in Brasiovu; Carl Müller apotecariu in Sibiiu; Hermann Krauss negotiatoriu in Fagarasiu; Binder apotecariu in Clusiu; Albert Janey apotecariu in Tergulu Muresiu; Mauritiu de Biró apotecariu in Alb'a Iulia; Riszdórfer apotecariu in Bucuresci.

Comandari deadreptulu se efectuaza indata cu intórcerea postei de catra comerciantu **M. Herz** in Presmeru (Tartlau) langa Brasiovu g. 4—12

CURSURILE

la bursa in 17 Iuniu 1870 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 73½	cr. v. a.
Augsburg	—	—	117 . 50	" "
London	—	—	119 . 80	" "
Imprumutulu nationalu	—	—	68 . 70	" "
Obligatiile metalice vechi de 5%			80 . 05	" "
Obligatiunile rurale ungare			80 . —	" "
" " temesiane			79 . —	" "
" " transilvane			78 . —	" "
" " croato-slav.			83 . —	" "
Actiunile bancei	—	—	718 . —	" "
" creditului	—	—	254 . 60	" "

Redactoru respundietoru

IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparíulu lui

IOANE GÖTT si fiiu HENRICU.